

ADIBLAR E'TIROFIDA ZULFIYAXONIM MEROSI**Aminboyeva Shaxrizoda Oybek qizi**

Toshkent tibbiyot akademiyasi, Davolash ishi fakulteti talabasi
Toshkent tibbiyot akademiyasi, Olmazor t., Toshkent sh., O'zbekiston
<https://doi.org/10.5281/zenodo.14711112>

O'zbek xalqining sevimli shoiri, go'zal nazm ustasi va ma'rifatparvar ayol Zulfiya o'z ijodi bilan milliy adabiyotimizda alohida o'rin tutadi. Uning she'riyati o'zbek xalqining dard-u quvonchlarini, sof tuyg'ularini va hayotiy falsafasini aks ettiradi. Zulfiyaning ijodi nafaqat o'zbek, balki butun Markaziy Osiyo madaniyati va adabiyoti rivojiga ulkan hissa qo'shdi. Shu bois uning ijodi va shaxsiyati haqida zamondoshlari bo'lgan adiblar katta hurmat va ehtirom bilan so'z yuritganlar. Quyida boshqa adiblarning Zulfiya haqida bildirgan fikrlari va keltirgan iqtiboslariga nazar tashlaymiz.

G'afur G'ulomning e'tirofi

G'afur G'ulom, taniqli o'zbek shoiri va yozuvchisi, Zulfiya ijodini alohida qadrlab, shunday degan edi: *"Zulfiya — nazokat va mahorat bilan qalb qushiga qanot bo'lgan shoiradir. Uning she'rlari o'zbek ayolining o'zgacha dunyosini, uning hayotga bo'lgan mehrini butun chiroyi bilan ochib beradi."* Bu e'tirof shoiraning ijodiy ruhi va insoniyligi bilan o'zbek adabiyotida munosib o'rin egallaganligini tasdiqlaydi.

Hamid Olimjon va Zulfiya

Zulfiyaning turmush o'rtog'i bo'lgan Hamid Olimjon uning ijodiga katta ta'sir ko'rsatgan va Zulfiya haqidagi iliq fikrlarini ko'plab she'riy va nasriy asarlarida ifoda etgan. Hamid Olimjon Zulfiyani shunday ta'riflagan: *"Sen mening ilhomimning zaminisan, Zulfiya. Har bir misrangda xalqning ovozi va yuragining harorati bor."* Bu so'zlar Zulfiya she'riyatining xalq dardiga hamohang ekanini yana bir bor ta'kidlaydi.

Chingiz Aytmatovning fikri

Buyuk qirg'iz adibi Chingiz Aytmatov Zulfiya ijodini xalqaro darajada tan olib, shunday degan edi: *"Zulfiya — nafaqat o'zbek xalqining, balki butun insoniyatning yuragiga yaqin shoiradir. Uning she'rlari nafosat va adolatni kuylaydi, unda ezgulikning kuchi mujassam."* Bu e'tirof Zulfiyaning ijodi faqat milliy darajada emas, balki xalqaro miqyosda ham qadrlanganini ko'rsatadi.

Abdulla Qahhorning ta'rifi

O'zbek adabiyotining ulug' adibi Abdulla Qahhor ham Zulfiyaning so'z sehrini yuqori baholagan va shunday deydi: *"Zulfiya she'riyati — bu hayotning o'zidir. Uning ijodi orqali go'yo bir butun avlodning qalbi bilan suhbatlashasan."* Bu fikr

shoira she'rlarining milliy ruh va umumbashariy his-tuyg'ularni uyg'unlashtirganini aks ettiradi.

Ulug'bek Hamdamning zamonaviy qarashlari

Zamonaviy adabiyotshunos va shoir Ulug'bek Hamdam ham Zulfiya ijodi haqida quyidagicha ta'kidlaydi: *"Zulfiya shunchaki shoira emas, balki millatning irodasi va orzularini she'rga aylantirgan ma'rifatparvar ayoldir. Uning ijodi ayollar huquqlari, tenglik va mehr-muhabbat haqida buyuk saboqlar beradi."*

Zulfiyaxonim o'zining samimiy va hayotbaxsh she'rlari bilan nafaqat o'z davrida, balki bugungi kunda ham o'zbek adabiyotining yulduzi sifatida yoritilib turibdi. Uning ijodi haqida boshqa adiblarning e'tiroflari shoiraning nafosatga boy so'z san'ati, ayol dunyosini ifodalashdagi o'ziga xos mahorati va o'lmas insoniy qadriyatlarni ulug'laganini yana bir bor tasdiqlaydi. Zulfiya nomi, uning she'rlari kabi, har doim qalblarda yashaydi va avlodlarni ilhomlantiradi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Zulfiya xonimning ijodi va uning nomidagi Davlat mukofotiga alohida e'tibor qaratib kelmoqda. Har yili 8-mart – Xalqaro xotin-qizlar kuni munosabati bilan o'tkaziladigan tantanali marosimlarda davlatimiz rahbari Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti sovrindorlarini taqdirlashga katta ahamiyat beradi. Masalan, 2024-yil 7-mart kuni bo'lib o'tgan tadbirda Prezident Shavkat Mirziyoyev shunday deydi: *"Biz har yili mamlakatimiz bo'yicha 28 nafar iste'dodli qizlarimizni ulug' shoiramiz Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti bilan taqdirlaymiz."* Bu fikrlar davlatimiz rahbarining Zulfiya xonim ijodiga bo'lgan hurmati va uning nomidagi mukofot orqali yosh avlodni rag'batlantirishga qaratilgan sa'y-harakatlarini yaqqol namoyon etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Zulfiya. "Hayot varaqalari." – Toshkent: "G'afur G'ulom" nashriyoti, 1976. (Shoiraning she'riy to'plami va avtobiografik yozuvlari).
2. Hamid Olimjon. "Tanlangan asarlar." – Toshkent: "Fan", 1965. (Hamid Olimjonning she'rlari va Zulfiyaga bag'ishlangan asarlari).
3. 3w. G'afur G'ulom. "Adabiyot va hayot." – Toshkent: "O'zbekiston", 1958.
4. (G'afur G'ulomning adabiy-tanqidiy maqolalari to'plami, Zulfiya ijodi haqida fikrlar ham mavjud).
5. Chingiz Aytmatov. "Ijod va hayot haqida suhbatlar." – Moskva: "Sovetskaya Literatura", 1984. (Chingiz Aytmatovning adabiy jarayon va shoirlar haqidagi fikrlari).
6. Abdulla Qahhor. "Adabiyot haqida fikrlar." – Toshkent: "O'qituvchi", 1974. (Adabiy tanqidiy maqolalar to'plami, unda Zulfiya ijodi haqida e'tiroflar ham mavjud).

7. "O'zbekiston adabiyoti va san'ati" gazetasi.
(Zulfiya va boshqa o'zbek adiblari haqida maqolalar nashr qilingan turkum sonlar).
8. "Zulfiya – she'riyat malikasi." – Toshkent: "Ma'naviyat", 1999.
(Shoira ijodiga bag'ishlangan maxsus kitob).
9. Ulug'bek Hamdam. "O'zbek adabiyotining ma'naviy qiyofasi." – Toshkent: "Yangi asr avlodi", 2010.

